

SUOMEN PANKKI
EUROJÄRJESTELMÄ

FINLANDS BANK
EUROSYSTEMET

Venäjän ja Ukrainan talouksien näkymät

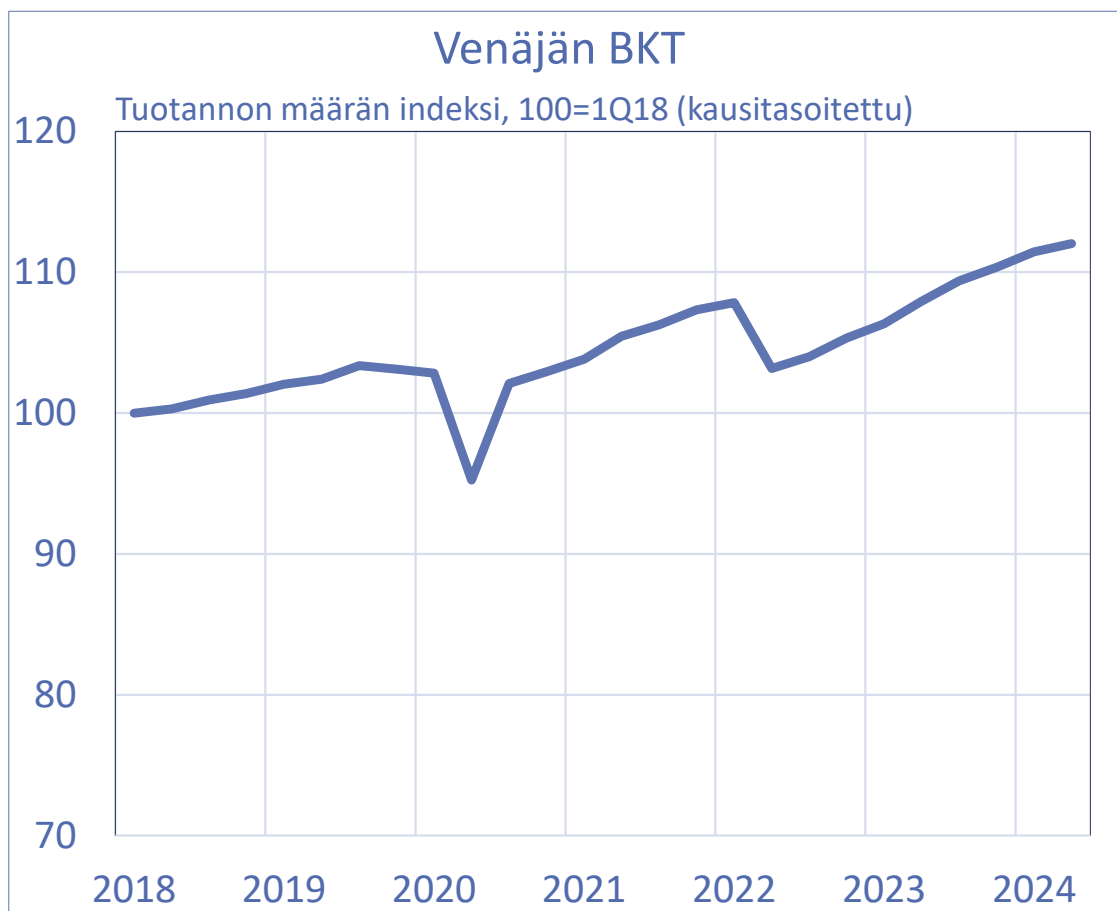
MTS:n ulko- ja turvallisuuspoliittinen journalistiseminaari

Heli Simola
Suomen Pankki

Sota ja pakotteet ovat vaikuttaneet Venäjän talouteen monien kanavien kautta

- Sodan seurauksena jyrkkä epävarmuuden kasvu
 - Poliittiset riskit
 - Liiketoimintaympäristön riskit, sääntely ja rajoitukset
 - Ulkomaisten yritysten vetäytyminen markkinoilta
- Pakotteet Venäjän sodankäyntimahdollisuuksien hillitsemiseksi
 - Rahoitussektoriin kohdistuvat rajoitukset → ulkomaisten pääomavirtojen tyrehtyminen
 - Venäjän vientiin kohdistuvat rajoitukset → vientitulojen supistuminen
 - Venäjän tuontiin kohdistuvat rajoitukset → ulkomaisen teknologian saaminen vaikeampaa ja kalliimpaa

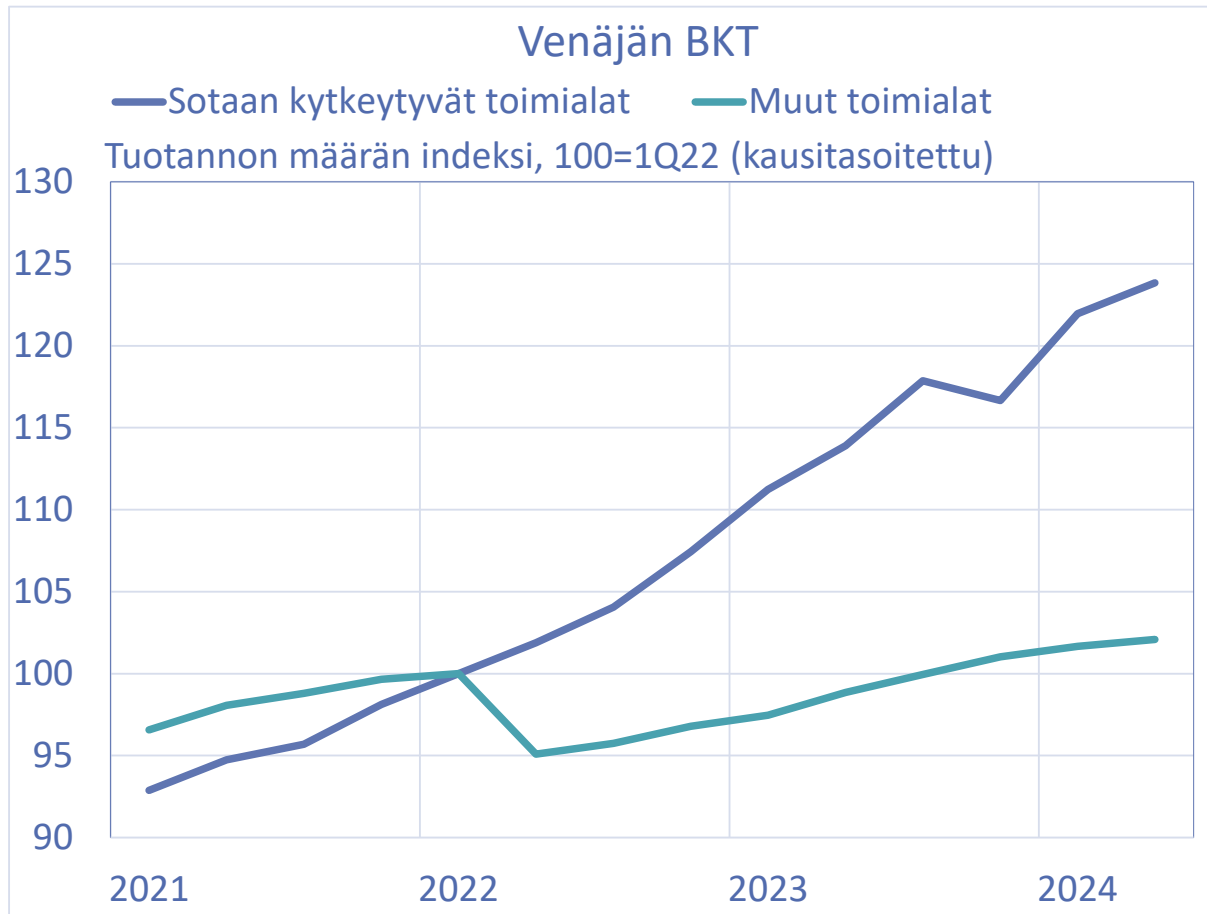
Venäjä on pystynyt lievittämään negatiivisia vaikutuksia

Lähde: Rosstat.

- Julkisen sektorin tukitoimet
 - Valtion menojen voimakas lisäys
 - Tuettu luototus
- Ulkomaankaupan uudet kumppanit
 - Intian ja etenkin Kiinan merkityksen jyrkkä kasvu
 - Kiina-riippuvuus

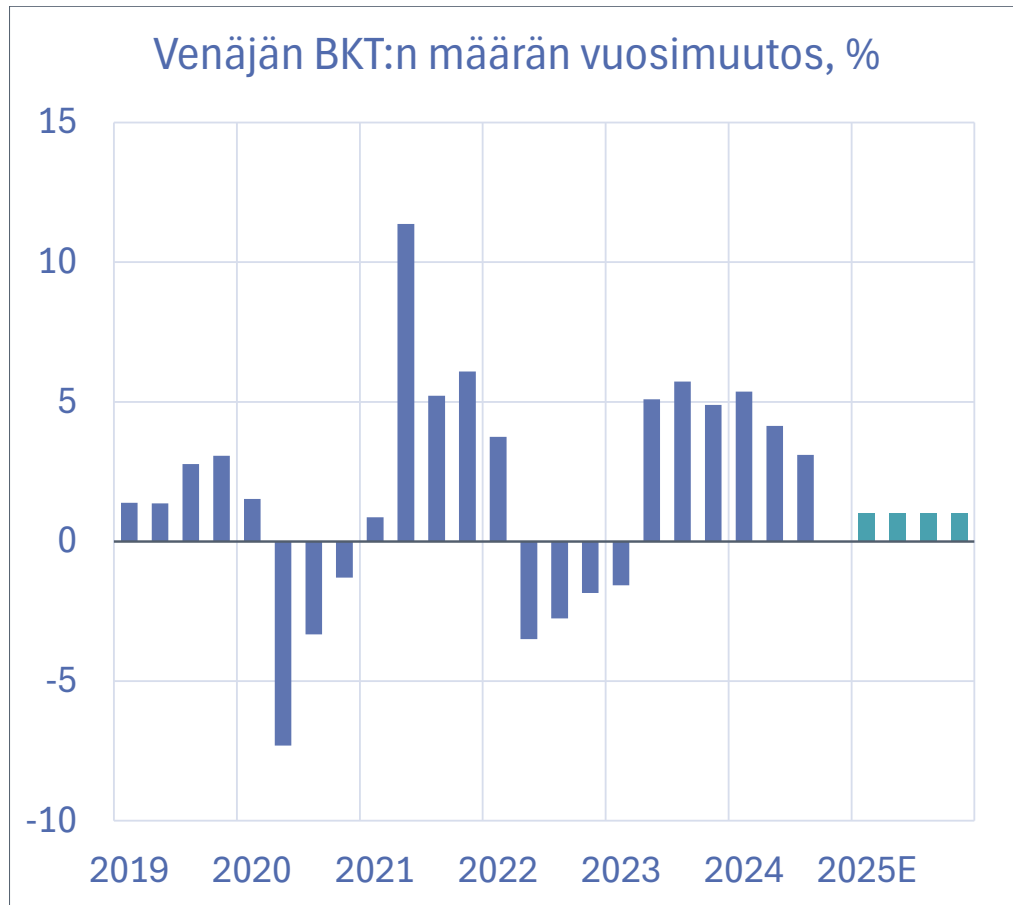
Venäjän tuotannon kasvua ovat vetäneet sotaan kytkeytyvät alat

- Venäjän BKT:n kehitys heijastaa enemmän sotaan liittyvää tuotantoa ja vähemmän kotitalouksien kulutusta kuin aiemmin
- Sotaa tukeva tuotanto ja investoinnit tuhoutuvat usein nopeasti taisteluissa, eivätkä tue tulevia kasvumahdollisuuksia

Lähteet: Rosstat, BOFIT.

Venäjän tuotannon kasvu on hidastumassa ja epätasapainot lisääntyvät

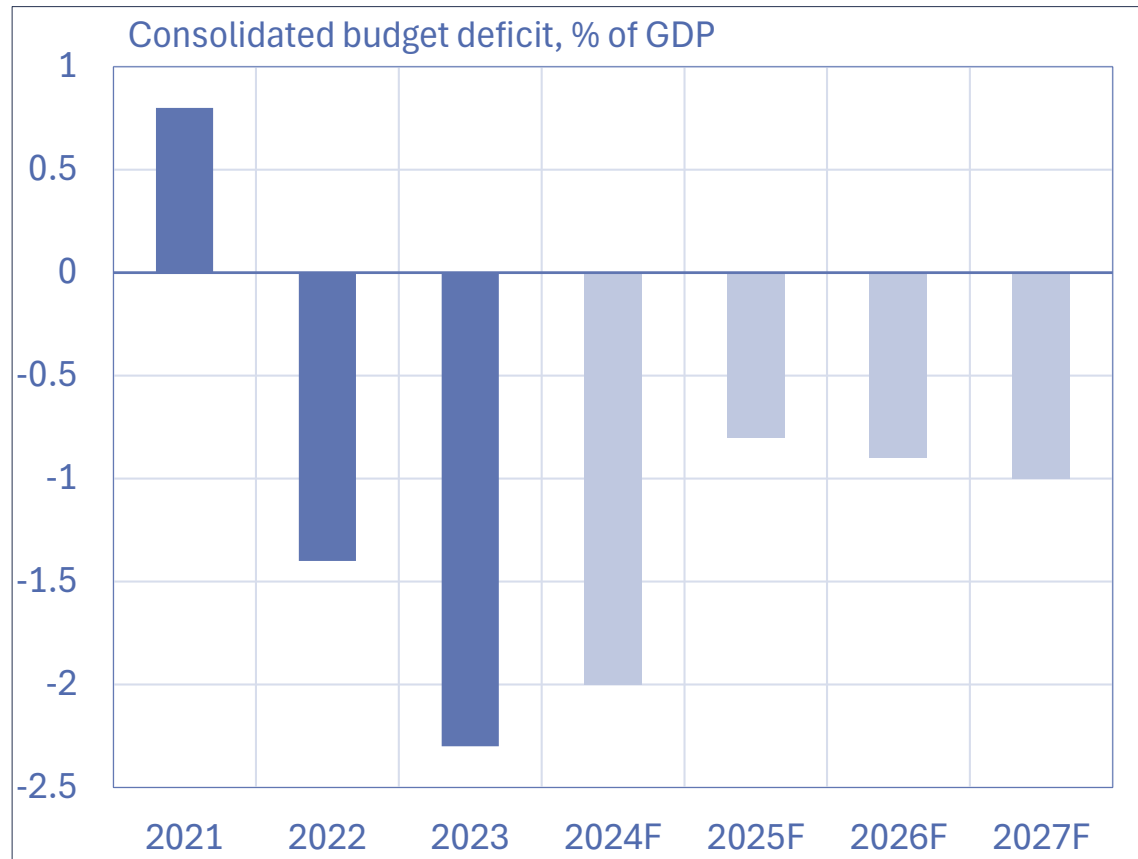
Lähteet: Rosstat, BOFIT Venäjä-ennuste 2/2024.

- Talouden tuotantokyvyn rajat
 - Työvoimapula
 - Tuotantokapasiteetti
 - Pakotteet rajoittavat tuontia
- Epätasapainot lisääntyvät
 - Inflaatio
 - Ruplan kurssi
 - Ohjaukskoron jyrkkä nosto (21 %)

Venäjän pidemmän aikavälin talousnäkymät ovat heikentyneet

- Työvoiman väheneminen
 - Demografiakehitys
 - Sota ja maastamuutto
- Tuotannolliset investoinnit
 - Ulkomaisten investointien tyrehtyminen
 - Kotimaisten investointien suuntaaminen sotaan palveleviin kohteisiin
- Heikko tuottavuus
 - Valtion roolin kasvu taloudessa: tehokkuuden ja liiketoimintaympäristön heikkeneminen
 - Sulkeutunut talous: parhaan teknologian ja tieto-aidon saatavuus, tutkimusyhteistyö, kilpailu

Mutta Venäjä pystyy vielä rahoittamaan sotaa

Lähde: Venäjän finanssiministeriö.

- Sota on talouspolitiikankin prioriteetti
 - Tarvittavat resurssit kohdennetaan sotaa palveleville aloille
 - Puolustusmenot ensi vuonna lähes 4x vuoteen 2021 verrattuna
- Valtiolla on vielä varaa rahoittaa sotamenoja
 - Veronkorotukset
 - Kotimainen luotonotto
 - Aiemmat säästöt (rahastovararat)

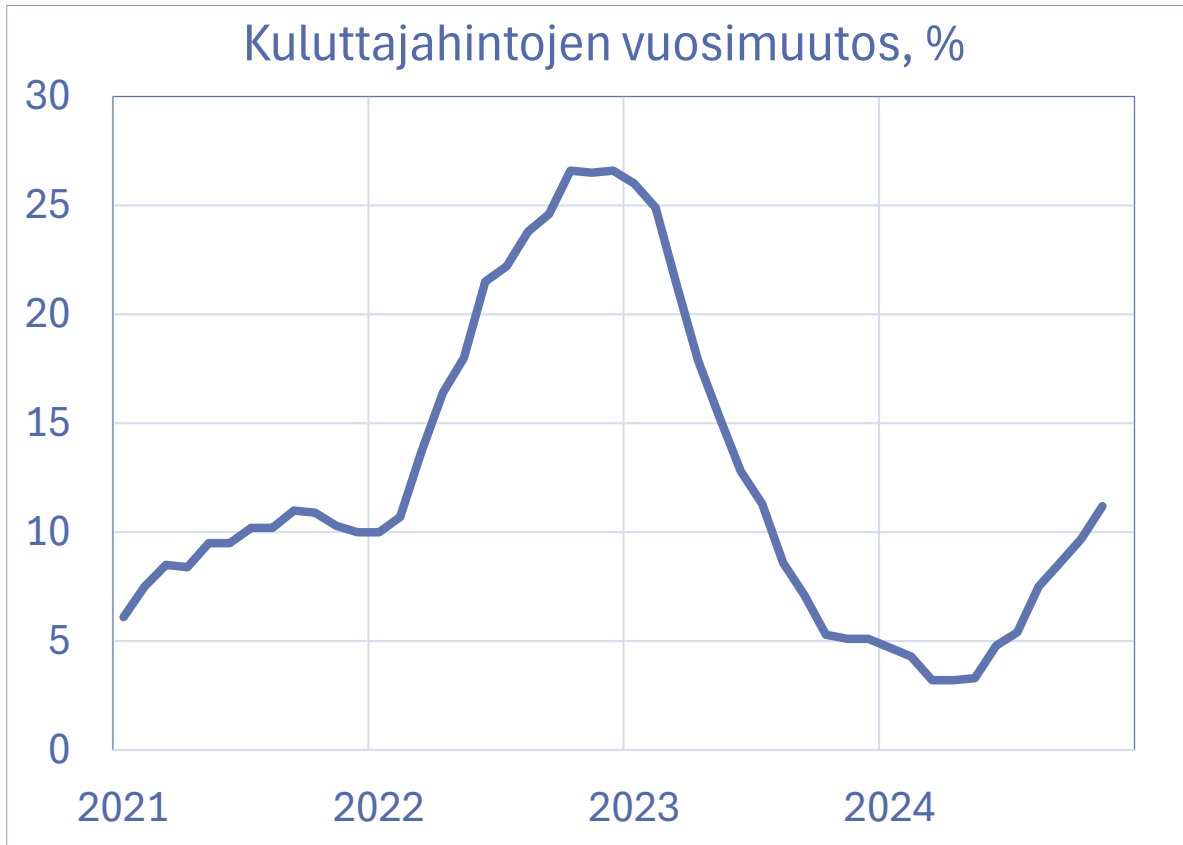
Ukrainan talous kärsii sodan aiheuttamista mittavista tuhoista

Lähde: IMF WEO lokakuu 2024.

- BKT supistui jyrkästi heti sodan alettua
 - Pudotus 2000-luvun alkuvuosien tasolle
- Talous elpynyt sotatoimien ulkopuolisilla alueilla
 - Vienti tukenut tuotantoa ja valuuttatuloja
- Sota aiheuttaa edelleen suuria ongelmia
 - Työvoimapula
 - Sähköntuotanto, veden ja lämmön jakelu

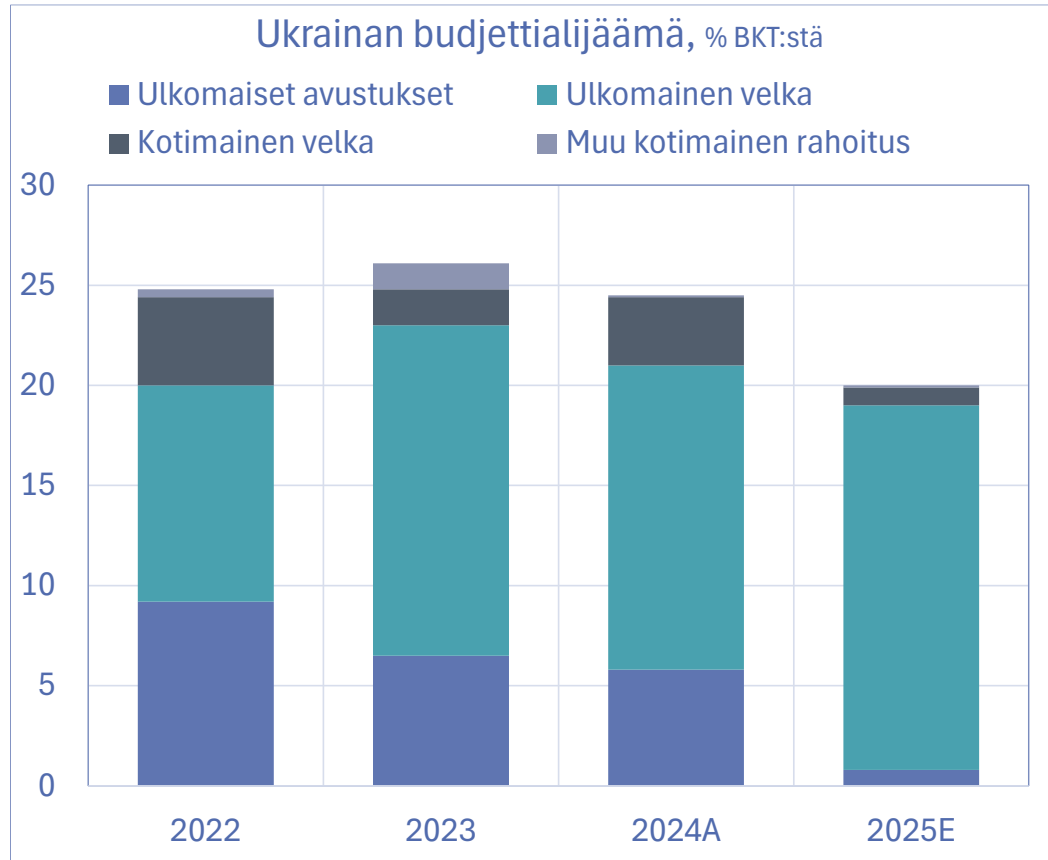
Inflaatiopaineet jälleen lisääntyneet Ukrainassa

Lähde: Macrobond/Ukrainan keskuspankki.

- Inflaation kiihtyminen viime kuukausina
 - Sato-ongelmat
 - Tuotantokustannusten nousu (palkat, sähkön hinta)
- Rahapolitiikka pysyy kireänä
 - Ohjauskoron nosto joulukuussa (13,5%)
 - Keskuspankkirahoitukselle ei tarvetta ensi vuonnakaan

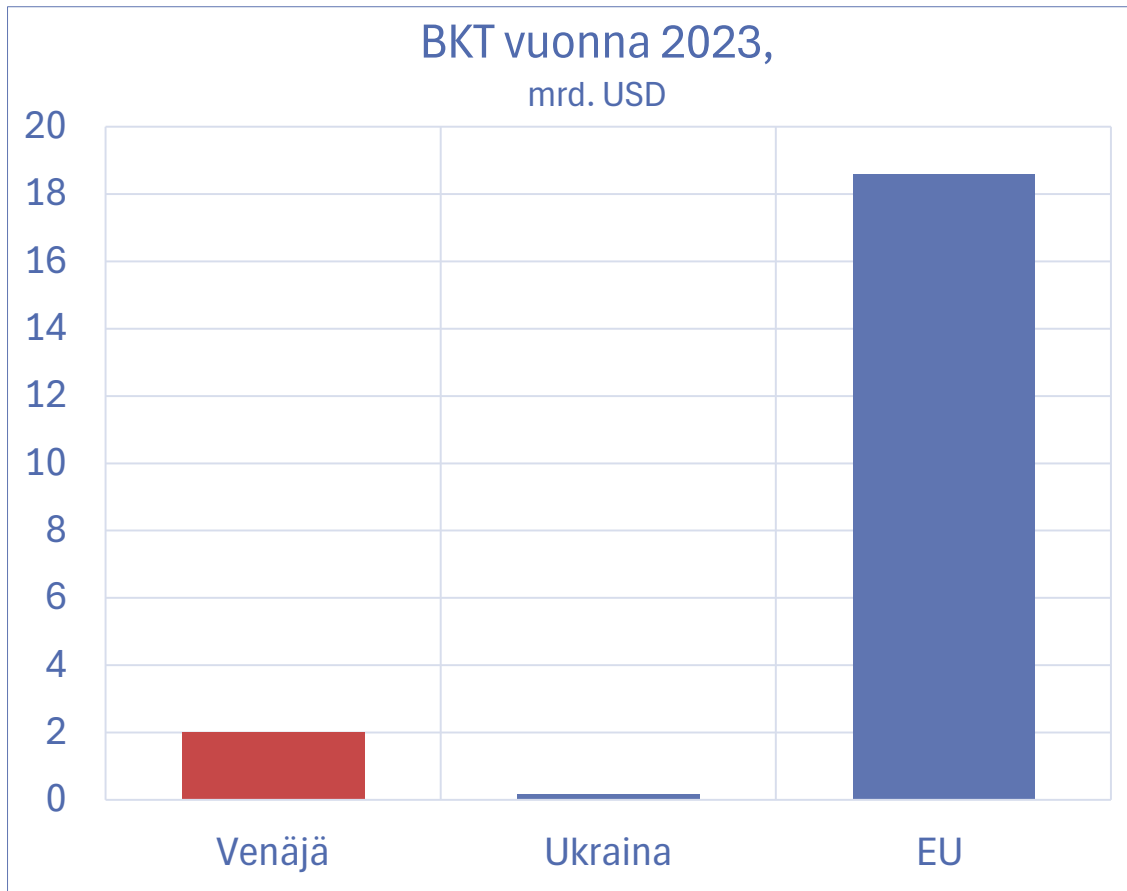
Kansainvälinen tuki on edelleen kriittistä Ukrainalle

Lähde: IMF.

- Ukrainan budjetti jatkuu syvästi alijäämäisenä
 - Sotamenojen osuus 65 % menoista 2024
- Budjettituloja pyritty lisäämään
 - Sotaveron korotus tuloverotuksessa
 - Rahoituslaitosten veronkorotukset
- Alijäämä rahoitetaan valtaosin ulkomaisella rahoituksella
 - Ukraina täyttänyt IMF-ohjelman ehdot

Yhteenveto

Lähde: IMF WEO lokakuu 2024.

- Venäjällä on vielä taloudellisia resursseja jatkaa sotaa
 - Kustannuksista ei piitata
- Venäjä ei voi jatkaa nykyisellä linjalla loputtomiin
 - Sota ja pakotteet hapertavat taloutta jatkuvasti
- Ulkomaisen tuen jatkuminen Ukrainalle kriittistä
 - Ukrainan tukeminen on myös Euroopan etu

Kiitos

Heli Simola
Suomen Pankki

